

7
 Zeměpisem, kde se to vralo tolik zla a nenávisť mezi Slovany,
 vidět jsme za Polska, všichni vzájemně a spokojeně žili, jed-
 ni druhým pomáhali a najednou tolik krutosti a nenávisť.
 Nemohu pochopit proč? Naše vesnička Moštěnice česká
 ležela v malém údolí vzdálená asi 3 km od Jedlové hory
 na jih, asi 2 km od druhé vesnice české Grinlůva. Obě
 tyto vesnice se s Moštěnickými ^{alšáky} v mnoha přátelských vztazích se i
 cennily, to bylo za carského Ruska. A když 1918 vítězili Poláci
 přišly obě vesnice za hranici a to těsně u baráku té Jedlové
 hory. Což již se tamní Slované a Poláci nesmělo. Takže ro-
 dič již své děti navštívit nesměli, ještě kůže vyskypovaly So-
 veti, když někdo přeběhl a viděli ho tak ho zastřelili. I
 hodně pozemků zakoupených Moštěnickými tam zůstalo,
 Trošička dál od té Jedlové hory ležely 2 roky jedna při české
 a druhá při ukrajinské ^{vesměš} dělena jen malým kopečkem a mřížkou
 jednu od druhé. Nad tou druhou roklič byla na samotě used-
 lost žijoucí těsně u ukrajinské vesnice a přes mřížku na kopečku,
 byly dvě rodiny české, po pravé straně Michalíka Vladimír a po levé
 Běnsarových. Asi sto metrů od Michalíkových stála škola, s
 budova po polské pohraniční stráž. Ze školy - strážnice bylo vidět
 široko daleko, - ale ze zdola byla jako skrytá.

Bylo to 28. prosince 1942 - přijeli Němci, sháněli
 proviant. Přšli také k Vajsovům, sebrali dvě jalovce a praseť,
 ještě něco na ukrajinské vesnici a odjeli. Když byli za ní přiš-
 li je banderovci a všechno jim vzali. Protože Němci bylo má-
 lo a banderovci moc. Bylo to již před večerem, nikdo se
 nic nestalo jen o dobytka přišli. Banderovci se pak chlu-
 bili, já jsem hodil granát a ten nevybuchl, I ony jsme stříleli a
 žádného jsme neřekli. Ale klid již neměli, dostali tajem-
 ným zbraň od Němců, vždyť náčelní strážní byli, s nimi také
 vražili lidi, ale měl se také střílet! Cíla ves ukrajinská
 po celou noc, nacházela věci na porozij a odjížděla do dru-
 hých vesnic. A ti, co potah neměli vyhnout věci ven a zůsta-
 li.

doma, většinou starci a vdovy. Nemýlili se, že nekeď hned
 ráno přišlo a ba asi přišla Němci, rozdělili se - Mšlo
 na českou vesnici, ostatní na Zúf. ukrajinské. Od rájzu to by-
 lo něčeho vidět, přelaže kolem nich procházeli. Němci, co byli
 v české vesnici odcházeli první, nikomu neubližovali. Z ukrajin-
 ské vesnice se také v klidu odebrali, rekli směrem na Trin-
 táť. Když byli Němci rozdeleni asi km ročali do nich z leškolý
 kanderovci střelát a dokonce velitele třelili. Pěchli dále ves
 a dali se na útěk. A ba to bylo začátek. Němci vypálili
 ohnivou raketu a ta dopadla na stáby slámy rájzorjich.
 Byl božíšek sněhu, možná, žeby se to dalo odhodit, aby ne-
 chytla stodola, jenže oni začali střelát. Já jsem byla na dvoře,
 u dvora v sklepe. Když jsem vykřikla křikla: "Pěchli vyběh-
 li ze sklepa. To já byli Němci! Modáci na dvoře, a začali
 Amanzola a švagra bít a frali je na ukrajinskou ves-
 nici. O tu chvíli tam přiběhl můj otec Alexandr Švrač, vi-
 děl že hoříme nedalo mu to a běžel domám. Hal se Němci
 pánové kdo umí česky?" Našel se tlumočnick a otec mu
 "bude, vždyt" my se vám do něčeho nepletáme, co to děláte."
 Na to odvěděli: "Zalazte do baraku a nerylujte. Tak se
 i stalo. Otec odešel domů až na druhý den. Němci podpálvali
 ukrajinská stavení, sniž a vte způsobily, že některá stavení
 zůstala nepoškozená, i když to vypadalo, že hoří celá ves.
 Posledy otec narkly že ukázal která stavení mají pálit.
 Když ^{K. n. m.} otec běžel potkal se s utíkájícími kanderovci,
 kteří byli v leškolí, utekli do rokle, neboť z leškolí
 byl do rokle malý tunel. Delší záminkou propadání Švračových
 bylo že otec koupil až ve Lvov dva krásné křimky, jeden pro
 sebe a druhý pro syna Vladimíra. Zvládně kterému že nebylo nikdy
 niksehnám bylo to pro propok oči moc, prostě si pro křimky přišli
 sta. Bylo to 5. 7. 1943, krátce před Vánočními pravo-
 slavnými svátky. Byly v 10 hodin večer, začali sňít do-
 chodovali se v skupě do rokle. Byli maskovaní, vyhlupovali

111

3

jako první Smeti. Hájatec Sergej Melnikov, který u nás pracoval tuš spal. Hladu měl přikrytou celou. Oni přemýšleli aby si khl oběcím na zem a žádali na něm aby jim vydal sypalšnu, oděm, aťkoliv jim nechtěl nedělní šaty a k tomu nové pracovní šaty domáhali k sypalšnu oděm, obdovočel proto-že to ukrýl syn Vladimir. Střelili ho a Sergej přirýskel sebou šikul o tlaď střelili také. Bratr Vladimir utekl na řeku, a natahol na dvře mouchy a těžké věci. Byla tam ještě huska na chmel, tou chtěl utéci ven, jenže dům byl obklopený banderami a zajali ho to samé řádeli na něm. Aťkoliv jim věc vydal nešetili ani jeho a ubírali ho.

Podobné hrůzy se opakovaly po celý rok i další, dokud jsme nedožili do čech. Někteří šli po polských rovinách a nenechávali ani děti na živu. V naší obci a byly jen dvě rod. polské, děti jejich měly smyšlené marnělosti byly pronásledovány také. Někteří do města kde bylo vojsko a tam šli ty bezpečněji. Pak šly pozdějších dělí se za zrakem dostali c lágru, utkali od smrti hladem. Karčij se uchýtil, kde sedalo, někteří po hospodářích jini k maldom jen aby přežili. Nepomáhalo nic, protože se nich šly. Někdy ve dne, někdy v noci musel rotat všeko jim dát a pak ho zabídi a někoho nechali ležet. Nás čechy rozhodila zpráva že sašli na místní uč. Slavinského. Klira, je původem Ruska je správně uč. ukrajinskému jazyku uč. moc let, odhovárala mnoho generaci. Měla 88 letou matku, chlapec bylo 14 let, což byla její chlouba a právem neboť učil se perfektně. Vyvolli je kate posádky a všeko je porážili. Tu noc procházeli restici s četší partýzami a oni to svedli na ně. Tomu znas nikdo neuvěřil. Ti partýzani náhodou přišli také k hajzarům. Ponččeli a prosili Švagra aby je odvedl na frontu. On je doprovodil, a tam se dozvěděli že Václava Šimka také zavražděly Jan Šimek v naší vesnici pracoval jako obuvník.

Tak už oběky svým (ke křep) synoviům ke křesťmu
 Jaroslavu. Vášnivý (mému svatosti) měl to být slávek
 k vánocím. Po oběky přišel, ale domov se již neostál.
 Byl to člověk dobrý, malomyslný a opět úplně neviný
 všichni ho oplakali. Kéť naši malé obce se stalo bezpráví
 příliš. Zpominám na rodinu Hlástých Saskovou, a paní
 Mužikovou. Všichni už jsme toho měli dost. Tak když se
 vrátila sovětská armáda pláskali se Češi kousek dožbráně
 přihlasovali se i mladiství. Hlesto bylo zvláštní plác,
 jelyme všichni, jelyme domů.

KOL. DVORÁKOVÁ Antonie Vájsorá

Zapsáno an r. 2000 p. Vájsoré bylo asi 80 let
 Zemřela an r. 2006-

x ALEXANDR DVORÁK	1878	+ 05.01.1943	Otec
VLADIMÍR DVORÁK	1910	+ 01.01.1943	Syn
SERGEJ MELNIKOV	1921	+ 05.01.1943	zajatec

* přírodně František jméno alexandr dostal
 a přijetím pravoslavi